

Redovisning av resultat för projektet SUB för Surströmming under 2012

Styrelsen i SurströmmingsAkademien vill genom denna skrivelse redogöra för aktiviteter i ovan nämnda projekt samt resultat efter seminariet i Härnösand den 12 september 2012.

Seminariet, som samlade ett 30-tal deltagare med intresse i frågan, syftade till att informera om märkningen och skapa ett engagemang bland salterier och fiskare för projektet (Se bifogat program).

Bakgrunden till projektet är att Livsmedelsverket uppmanade Akademien om att ansöka om Skyddad Ursprungsbezeichnung för Surströmming, som den unika produkt den är för Norrlandskusten.

Vi ansökte och fick projektstöd med 50% av kostnaden för arbetet med att ta fram ansökan.

Efter seminariet har våra resurser inom Akademien riktat in sig på följande frågeställningar:

- Finansiering av resterande 50 %.
- Hur påverkar dioxinfrågan.
- Organisation av projektet.

Finansiering

Efter seminariet har vi pratat med alla Salterier, och fått klartecken till medfinansiering under förutsättning att SurströmmingsAkademien kunde få sponsring av de kommuner som har salterier, och på så sätt dela på kostnaden mellan salterier och Akademien.

Skälet till att vi vill ha kommunernas engagemang är inte enbart en finansieringsfråga utan här finns också en stor möjlighet till att utveckla den underutnyttjade resurs som surströmmingen är för besöksnäring och arbetstillfällen.

Ett bra exempel på detta gavs av Kenneth Sillman under seminariet.(se sammanfattningen av seminariet på vår hemsida. www.surstrommingsakademien.se)

Här har kommunerna en viktig funktion att fylla.

Vår ansökan till kommunerna om att bli sponsorer till SurströmmingsAkademien skickades in i början av augusti, senaste svaret kom oss tillhanda v.46! Och då med avslag Ingen av de tillfrågade kommunerna, Kalix, Örnsköldsvik, Kramfors, Timrå eller Hudiksvall har tillstyrkt vår ansökan. Intresset är med andra ord inte så stort, eller så har vi inte lyckats kommunicera innehållet, vi vet inte.

Projektet Skyddad ursprungsbeteckning är ett unikt tillfälle som bör tas tillvara. Det gäller publicitet såväl som möjligheter att påverka turismen och att även ge Surströmmingen den status den är värd att ha, med sin månghundraåriga tradition, kultur och betydelse den har och har haft för fisket på Norrlandskusten. Det ger också ett unikt tillfälle till erfarenhetsutbyten och förnygring i branschen.

Hittills har projektet finansierats av SurströmmingsAkademien och ideella insatser från oss och Södertörns Högskola genom Docent Paulina Rytkönen och Filosofie Doktor Madeleine Bonow. Detta till ett beräknat värde av ca: 300.000 Skr

Dioxinfrågan

Vår utgångspunkt har varit, att om Livsmedelsverket har uppmanat oss att ansöka om SUB, borde det rimligen vara så att man gjort en bedömning om att undantaget om konsumtion av Östersjöfisk inte borde vara ett problem. Det finns dock en oro bland saltörer och fiskare för om det verkligen finns en möjlighet att kunna erhålla SUB. Beteckningen är en kvalitetsmärkning som framtagits och tilldelas av EU och en del av de berörda upplever att EU har en negativ syn på konsumtionen av Östersjöfisk pga. dioxinet.

Eftersom Salterierna vill ha ett klartecken innan man säger OK till sin finansiering, har vi gjort det mesta för att få ett förhandsbesked, men vi har ännu inte lyckats.

Vi har ställt frågan till Livsmedelsverket och ännu inte fått något svar. Vi har sökt kontakt med flera olika befattningshavare, från Generaldirektör till den som uppmanat oss att skicka in en ansökan. Vi har också haft kontakt med flera olika personer på Landsbygdsdepartementet med samma resultat.

Just nu försöker vi med hjälp av Per Wramner, f.d. Generaldirektör på Fiskeriverket och professor på Södertörns Högskola att få till stånd ett möte med ansvariga personer i Bryssel i syfte att be om ett förhandsbesked i dioxinfrågan. Vi jobbar med detta just nu, och återkommer när vi vet mer.

SurströmmingsAkademien har även varit aktiva i samband med Intrepellationsdebatten i Riksdagen där vi lyssnade på Eskil Erlandssons svar till Matilda Ernkrans. Dagarna innan hade vi försett ministern med det underlag som vi kunde bidra med, och vi gjorde det samma med Moderaternas Rune Wikström, (fiskare från Möja). Matilda Ernkrans hade bristfälliga fakta i sitt upplägg och ministern siktade in sig på det informationsuppdrag som Livsmedelsverket har fått kring frågan. Det går att hitta protokollet på Riksdagens Hemsida under rubriken Dioxin

Projektets organisation

SurströmmingsAkademien har bemanning av de olika projektgrupper som kommer att behövas.

Södertörns Högskola har hittills bidragit med kunskap om hur man ansöker om ursprungsbeteckning, de bistår också med arbete om dioxinfrågan och med att sprida information om projektet. De kommer även fortsättningsvis att bidra med kunskap om ansökningsförfarandet och vara en bollplank för Akademien under projektets gång. Forskningsledaren på Södertörns Högskola, Docent Paulina Rytönen, kommer också att bistå med samordning av ansökans vetenskapliga komponent. Forskargruppen har också påbörjat det arkivarbete som skall ligga till grund för den historiska förankring som behövs för att ansökan skall bli godkänd. Oavsett hur dioxinfrågan påverkar detta projekts utgång kommer det sistnämnda arbetet att ligga till grund för att höja produktens mervärde genom en verklighetsbaserad grund för storytelling och andra marknadsföringsåtgärder.

Universitetslektor Anders Berg, vid Umeå Universitet kommer att leda arbetet med de för ansökan nödvändiga kemiska och mikrobiologiska analyserna.

Docent Åsa Öström vid Örebro Universitet, kommer tillsammans med Akademiens Christina Möller, f.d. chef för KF:s provkök att bidra med sammansättningen av en smakpanel som skall beskriva surströmmingens organoleptiska egenskaper.

Till detta skall tillsättas en grupp Saltörer för att fastställa produktionsprocessen på salterierna.

Och en Fiskargrupp tillsatts för att göra det samma för sin del av logistiken.

Vi har också tittat på en Distributionsgrupp som ser över hela kedjan från produktion till konsument, här finns kompetens inom Akademien bl a.

Dessutom har vi dokumenterat allt arbete under året och inlämnat en slutrapport och slutredovisning av projektet till Jordbruksverket.

Vi har också lämnat in en ansökan till Jordbruksverket för fortsatt projektarbete för nästa år.

Vi har dessutom genomfört en kartläggning av befintliga vetenskapliga artiklar som kan användas som grund för ansökan. Vi kan bland annat nämna en nyligen utkommen rapport från Uppsala Universitet som beskriver strömmingens särart. Den kan hittas på:

<http://www.uu.se/press/pressmeddelanden/pressmeddelandervisning/?id=1822&area=3,8&typ=pm&na=&lang=sv>

SurströmmingsAkademien

Boo Dahlin

Preses och Projektledare